

Biroul de redacție al Senatului
Bp 590 19.12.2014

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
60 09022015

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art.46 din Legea 14/2003, Legea partidelor politice, republicată

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art.46 din Legea 14/2003, Legea partidelor politice, republicată, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B590 din 19.11.2014,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect completarea art.46 alin.(1) din Legea partidelor politice nr.14/2003, republicată, în sensul prevederii, drept caz în care un partid politic poate fi dizolvat pe cale judecătorească, a situației în care „un număr de minim 10 membri ai partidului care au îndeplinit sau îndeplinesc funcții în cadrul formațiunii sau în aparatul de stat se află, pe parcursul unui an calendaristic, în diferite faze de urmărire penală având ca obiect fapte de corupție”.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.b) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Dizolvarea unui partid politic este o sancțiune extrem de gravă, reprezentând, în fapt, o restrângere a dreptului de asociere consacrat de art.40 din Constituția României, republicată, precum și

de art.11 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Pentru acest motiv, este necesar ca normele care instituie cazurile de dizolvare a partidelor politice să fie în concordanță cu limitele impuse de aceste texte fundamentale.

Din acest punct de vedere, trebuie subliniat că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului¹, „excepțiile prevăzute de art.11 parag.2 (din Convenție) impun și în privința partidelor politice, o interpretare strictă, numai rațiuni convingătoare și imperative fiind de natură să conducă la interzicerea activității lor”².

Astfel, în Hotărârea Partidul Social Turc și alții contra Turciei³, pentru a stabili dacă sancțiunea dizolvării unui partid politic „răspunde unei nevoi sociale imperioase” și respectă astfel limitele impuse de art.11 parag.2 din Convenție, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că una dintre condițiile care trebuie îndeplinite este aceea ca **actele și discursurile conducătorilor și membrilor partidului să poată fi imputabile ansamblului partidului**⁴.

În același sens, la pct.4 din *Liniile directoare privind interdicția și dizolvarea partidelor politice și măsurile similare*⁵ adoptate de Comisia de la Veneția în cadrul celei de-a 41-a ședințe plenare din 10 - 11 decembrie 1999, s-a reținut că „un partid politic în ansamblul său nu poate fi tras la răspundere pentru conduita individuală a membrilor săi, neautorizată de partid în cadrul activităților politice/publice și de partid ale acestuia”. În Raportul explicativ la Liniile directoare, Comisia de la Veneția a dezvoltat această condiție, subliniind că „Niciun partid politic nu poate fi tras la răspundere pentru comportamentul membrilor săi. Orice măsură restrictivă adoptată împotriva unui partid politic în baza conduitei membrilor săi trebuie să fie bazată pe proba că respectivii membri au acționat cu sprijinul partidului din care fac parte sau că respectivul comportament a fost rezultatul programului sau obiectivelor politice ale partidului. În cazul în care nu există astfel de legături sau dacă acestea nu pot fi stabilite, responsabilitatea pentru respectivele fapte

¹ Hotărârea CEDO din 30 ianuarie 1998 în Cauza Partidul Comunist Unit al Turciei și alții contra Turciei.

² Corneliu Bîrsan, *Convenția europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, vol.1, Drepturi și libertăți*, Editura All Beck, București, 2005, p.839.

³ Hotărârea CEDO din 13 februarie 2003.

⁴ Corneliu Bîrsan, *op.cit.*, p.841.

⁵ [http://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-INF\(2000\)001-e](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-INF(2000)001-e)

trebuie să incumbe în exclusivitate membrului de partid care le-a comis”.

Analizând norma propusă prin proiect pentru art.46 alin.(1) din Legea partidelor politice nr.14/2003, republicată, rezultă că situația avută în vedere de text nu îndeplinește nici criteriile stabilite de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și nici condițiile din pct.4 al Liniilor directoare adoptate de Comisia de la Veneția. Astfel, partidul politic ar urma să fie dizolvat pentru faptele de corupție săvârșite de membrii săi, chiar dacă nu ar exista vreo legătură între aceste fapte și activitatea partidului, singura condiție necesară fiind să se fi început urmărirea penală față de cel puțin 10 membri ai partidului. Mai mult decât atât, potrivit proiectului, respectivele fapte nici măcar nu ar trebui să fie constatate printr-o hotărâre definitivă de condamnare, fiind suficientă începerea urmăririi penale. O astfel de soluție încalcă în mod evident și prezumția de nevinovăție consacrată de art.23 alin.(11) din Constituție, neputând fi, deci, acceptată.

Față de cele de mai sus, proiectul nu poate fi adoptat.

PRESEDINTE
dr. Dragoș ALIIESCU

București

Nr. 1379/17.12.2014.

L. nr. 14/2003

M. Of. nr. 25/17 ian. 2003

Legea partidelor politice

1 republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 347/12 mai 2014

Legea partidelor politice

1379